

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. RNDr. M. M.**, nar. X., bytom R. a **Ing. M. M.**, rod. M., nar. X., bytom R., zast. JUDr. Z. B., advokátkou so sídlom P., proti žalovanému: **JUDr. M. B.**, H., správca úpadcu Z., a. s., „v konkurze“, V., **o vylúčení veci z oddelenej podstaty** vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn.: 16Cbi/3/2009, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. decembra 2009, č. k. 25CoKR/47/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky mení uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, v časti ktorou zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 8. júna 2009, č. k. 16Cbi/3/2009-303 o zamietnutí návrhu žalobcov na prerušenie konania tak, že rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 8. júna 2009, č. k. 16Cbi/3/2009-303 v časti o zamietnutí návrhu žalobcov na prerušenie konania **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 8. júna 2009, č. k. 6Cbi/3/2009-303 zamietol žalobu žalobcov o vylúčení bytu č. X. na X. a garáže č. X. na prvom poschodí bytového domu na Z. súp. č. X., postaveného na parc. č. X., č. X. a č. X. – vchod Z., zapísaného na LV č. X., k. ú. S.S. zo súpisu majetku oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa I., a. s., B.. Súd prvého stupňa konštatoval v odôvodnení rozsudku, že majetok žalobcov je zapísaný do súpisu ako majetok nadobudnutý na základe neplatného právneho úkonu, a preto sa zaoberal právne významnými skutočnosťami pre vznik vlastníckeho práva k spornému bytu. Byt sa ako predmet občianskoprávných vzťahov podľa § 118 ods. 2 OZ a tým aj ako predmet vlastníckeho práva môže stať až momentom

právoplatnosti rozhodnutia stavebného úradu. Dovtedy ide iba o súčasť bytového domu, ktorý je nehnuteľnou vecou podľa § 119 ods. 2 OZ a dovtedy je „byt“ ako vymedzený priestor v bytovom dome jeho súčasťou podľa § 120 ods. 2 OZ. Žalobcovia nemohli nadobudnúť sporný byt na základe „Dohody o zmene dispozičného usporiadania a prevod rozostavaných bytov, nebytových priestorov a garáží v polyfunkčnom objekte P. na Z. z 10. októbra 2006 vzhľadom na to, že kolaudačné rozhodnutie bolo vydané až 17. decembra 2007. Až týmto okamihom mohli žalobcovia nadobudnúť vlastnícke právo k spornému bytu. Dohoda z 10. októbra 2006 bola uzatvorená potom, čo úpadcovi bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie. Úpadca nakladal s majetkom – s rozostavaným bytovým domom a prislúchajúcimi pozemkami – ako majetkom, ktorý podľa Exekučného poriadku podlieha exekúcii, keď dohodou z 10. októbra 2006 previedol nie vlastnícke právo – ale právo na nadobudnutie vlastníckeho práva k spornému bytu. Aj na takýto prevod sa však svojimi účinkami vzťahovalo upovedomenie o začatí exekúcie. Preto súd I. stupňa považoval Dohodu z 10. októbra 2006 za neplatný právny úkon, lebo svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonnému zákazu.

Vlastníkom sporného bytu je úpadca a potom žalovaný správne zapísal tento byt do oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa. Preto žalobu žalobcov zamietol. Rovnako zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania, pretože otázka vyriešenia platnosti či neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, nemá vplyv na platnosť dohody z 10. októbra 2006, od ktorej odvodzovali ich vlastnícke právo, odôvodňujúce vylúčenie zo súpisu.

O trovách konania súd I. stupňa rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol o odvolaní žalobcov uznesením z 2. decembra 2009, č. k. 25CoKR/47/2009-502 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v časti, ktorým súd žalobu žalobcov zamietol a v časti, ktorou bol návrh na prerušenie konania zamietnutý zmenil rozhodnutie tak, že konanie na Okresnom súde Banská Bystrica č. k. 16Cbi/3/2009 prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 8C 14/2007. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd I. stupňa sa zaoberal len otázkou existencie vlastníckeho práva k spornému bytu a neriešil to, čo je predmetom sporu, teda tá skutočnosť, či majetok zapísaný v oddelenej podstate zabezpečeného veriteľa zabezpečuje záväzok úpadcu. Bez vyriešenia otázky existencie zabezpečeného práva, nie je možné rozhodnúť

o uplatnenom práve. Záver konkurzného súdu o tom, že žalobcovia nenadobudli vlastnícke právo, bol predčasný, pretože prvostupňový súd nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na rozhodnutie o tejto predbežnej otázke.

Odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie za nesprávne a vydané predčasne, a preto ho podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o rozhodnutie prvostupňového súdu o prerušení konania, odvolací súd v súlade s právnym názorom, ktorý už vyslovil v konaniach o určenie pohľadávok, aj v tomto prípade dospel k záveru, že je v záujme právnej istoty účastníkov konania, vhodné prerušiť konanie do rozhodnutia sporu o neplatnosť záložnej zmluvy. Prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. považoval odvolací súd za vhodné, i keď nie je obligatórne, pretože prebieha samostatné súdne konanie, v ktorom sa rieši platnosť záložnej zmluvy a vyriešenie tejto otázky môže mať význam pre rozhodnutie konkurzného súdu. Preto odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie v časti, ktorým bol zamietnutý návrh na prerušenie konania tak, že návrhu vyhovel a konanie prerušil.

Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalovaný a to do časti, ktorou odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu o prerušené konanie tak, že návrhu žalobcov na prerušenie konania vyhovel a konanie prerušil.

Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil tomuto na ďalšie konanie alebo alternatívne výrok v napadnutej časti uznesenia odvolacieho súdu zmenil tak, že výrok rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16Cbi/3/2009-303, z 8. júna 2009 o zamietnutí návrhu žalobcov na prerušenie konania, potvrdil z týchto dôvodov: prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. a § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Napadnuté uznesenie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia odvolacím súdom, a preto je aj vecne nesprávny.

Odvolacie konanie, ktoré vydaniu uznesenia predchádzalo, je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Medzi rozhodnutia *expressis verbis* vylúčené z odvolacieho prieskumu patria v zmysle ust. § 202 ods. 3 písm. a/ O. s. p. aj uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania. Pokiaľ je preto odvolanie zo strany účastníka konania voči uzneseniu s procesným charakterom uznesenia o vedení konania predsa len v zákonom stanovenej lehote podané, odvolací súd je povinný po jeho doručení súdom prvého stupňa takéto odvolanie rozhodnutím v zmysle ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné odmietnuť.

Pojem uznesenie o vedení konania nedefinujú platné a účinné všeobecne záväzné právne predpisy, pričom civilný kódex výslovne ani implicitne nevymedzuje ani jeho základné pojmové znaky ani druhovú charakteristiku obsahu alebo predmetu rozhodnutí spadajúcich do uvedenej kategórie rozhodnutí. Preto je potrebné, aby odvolací súd odvolanie voči uzneseniu, vždy individuálne a kazisticky vyhodnotil podľa okolností konkrétneho prípadu. V súlade so súčasťou procesnalistickou doktrínou, ako aj na základe rozhodovacej činnosti súdov je možné konštatovať, že uznesenie o vedení konania vo všeobecnosti spravidla možno považovať za také, ktorých okruh otázok, ktoré sú ním riešené objektívne, nemôže spôsobiť žiadnu alebo len minimálnu ujmu na právach účastníka konania a súd ich v zmysle zásady arbitrážneho poriadku vyjadrenej *enter alia* aj v ust. § 170 ods. 2 O. s. p. môže v priebehu konania zmeniť resp. dotknuté procesné vzťahy „upraviť“, odlišne bez toho, aby bol na to potrebný opravný prostriedok.

Uznesenie súdu, ktorým rozhodol o návrhu účastníka konania na jeho prerušenie podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je predmetom i povahou procesnoprávných vzťahov, nakoľko samotný návrh účastníka konania na prerušenie konania smeruje práve k určitej úprave postupu súdu v konaní in *comerčného* jeho postupu a metód pri riešení sporu.

Žalovaný poukázal na skutočnosť, že dôvodom pre zmenu výroku rozsudku prvostupňového súdu, neboli nedostatky v skutkovom základe, ani nedostatky v právnom posúdení veci, pričom odvolací súd nevytkol súdu 1. stupňa ani žiadne vady konania, ktoré jeho vadami predchádzalo. Jediným dôvodom bol odlišný právny názor v otázke vhodnosti prerušenia konania.

Vyriešenie otázky záložného práva v konaní pred Okresným súdom Bratislava I je nezávisle od právnej otázky, či žalobcovia disponujú vlastníckym právom k nehnuteľnostiam zapísaným do súpisu majetku podstát úpadcu žalovaným.

Dovolateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že práve rýchlosť konania tvorí základný atribút práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Krajský súd nevysvetlil, aké konkrétne aspekty práva na spravodlivý proces účastníkov by v dôsledku prerušenia konania mali byť zásadným spôsobom dotknuté.

Dovolateľ poukázal na ust. § 197 ods. 5 ZKR (prerušenie konkurzného konania je v zásade neprípustné), preto je pri rozhodovaní o návrhu na prerušenie excindančného konania ako konania konkurzom vyvolaného potrebné obzvlášť zväžiť vplyv prerušenia excindačného konania na jeho rýchlosť a hospodárnosť, tak aj na konkurzné konanie samotné.

Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica bolo preto v napadnutom výroku vecne správne, nijako nezasiahlo do procesných práv účastníkov konania a bolo len výsledkom voľby tej možnosti procesného postupu, ktorá je správna a dôvodná a konanie o určenie, že záložné právo tu nie je, nespĺňa hypotézu rozhodujúcej právnej normy podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Žalobcovia sa písomne vyjadrili k dovolaniu žalovaného a navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalovaného posúdil ako nedôvodné.

Žalobcovia sú názoru, že v zmysle § 202 ods. 3 písm. o/ O. s. p. je jednoznačné, že odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým prvostupňový súd zamietol návrh na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je prípustné, konanie teda netrpelo inou vadou, ktorá by mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

S poukazom na fakultatívnu možnosť súdu prerušiť konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. nemôže ísť o nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 . O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania – žalovaný v lehote podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p., pričom spĺňa náležitosti predpísané na jeho podanie (§ 241 ods. 1 O. s. p.) a prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p., prejednal dovolanie žalovaného v zmysle ust. § 242 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 243a ods. 3 O. s. p.

a po preskúmaní napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vrátane konania, ktoré vydaniu uznesenia predchádzalo, dospel k názoru, že dovolanie je dôvodné.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zamietnutí návrhu žalobcov na prerušenie konania zmenený, prípustnosť dovolania, je preto daná podľa ust. § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Dovolateľ – žalovaný vo svojom dovolaní namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bol návrh žalobcov na prerušenie konania zamietnutý, patrí k tým rozhodnutiam prvostupňového súdu, proti ktorým je vylúčené odvolanie v zmysle ust. § 202 ods. 3 písm. a/ O. s. p. t. j. takéto rozhodnutie je rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania.

Dovolací súd k tejto námietke neprihliadol, keďže ju považoval za nedôvodnú.

Rozhodnutie o prerušení konania podľa ust. § 129 ods. 2 písm. c/ O. s. p. nie je rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania a preto je voči takému rozhodnutiu odvolanie prípustné.

Prvostupňový súd preto postupoval správne, keď poučil účastníkov konania o možnosti podať odvolanie, rovnako správne postupoval odvolací súd správne, keď o odvolaní rozhodol.

Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrnia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet (§ 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.)

Z vyššie citovaného ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., teda vyplýva, že súd nemusí obligatórne prerušiť konanie na návrh účastníka konania, môže tak však urobiť, ak po zvážení okolností dospeje k názoru, že konkrétne prebiehajúce konanie je konaním, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Teda rozhodnutie súdu závisí od konkrétnych okolností sporu, pričom je potrebné, aby súd prihliadol aj na štádium, v akom sa konanie nachádza, ako aj zvážil, či predmetný právny vzťah týkajúci sa účastníkov konania si nemôže prejudiciálne sám vyriešiť.

Žalobcovia navrhli prerušiť konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 16Cbi/3/2009 do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8C 14/2007.

Žalobcovia vystupujú v konaní na Okresnom súde Bratislava I vedenom pod sp. zn. 8C/14/2007 ako žalobcovia v 8/ a 9/ a žalobou žiadajú, aby Okresný súd Bratislava I určil neexistenciu záložného práva, ako aj že žalobcovia sú vlastníkami nehnuteľností zapísaných na LV č. X. vedenom Správou katastra B., okres B. obec B. – m. č. S.S., k. ú. S.S., nachádzajúcich sa v bytovom dome Z. so súp. č. X., stojacom na parc. č. X., X. a X..

Ako vyplýva zo súpisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Cbi/3/2009 si žalobcovia po zistení, že majetok, ktorý je predmetom sporu, bol zapísaný do konkurznej podstaty, uplatnili svoj nárok vylučovacou žalobou voči žalovanému. Žalovaný neuznal právo, na základe ktorého si žalobcovia uplatňujú vylúčenie majetku zo súpisu. Ochrana skutočného vlastníka spornej veci je zabezpečená vylučovacou žalobou. Žalobu na vylúčenie majetku zo súpisu podstaty (excindačnú žalobu) je treba odlišovať od žaloby na vydanie takéhoto majetku. Výsledkom úspešného uplatnenia vylučovacej žaloby je vylúčenie určitého majetku zo súpisu podstaty a tým aj strata správcovského oprávnenia nakladať s týmto majetkom a najmä možnosť speňažiť ho. Vylučovaciu žalobu, je však treba odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva, resp. určenie neplatnosti záložnej zmluvy, nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by sama o sebe mala za následok vylúčenie veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty. Je preto v záujme účastníkov konania, aby konanie o vylúčenie veci bolo prerokované bez zbytočných prietáhov, a aby uviedli a predložili všetky dôkazy preukazujúce ich nároki.

Dovolací súd preto rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania, považoval za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v časti, ktorým bolo prerušené konanie o vylúčenie majetku zo súpisu oddelenej podstaty podľa ust. § 243b ods. 2 O. s. p. zmenil tak, že rozsudok prvostupňového súdu v časti, ktorou zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania, potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. júla 2010

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková